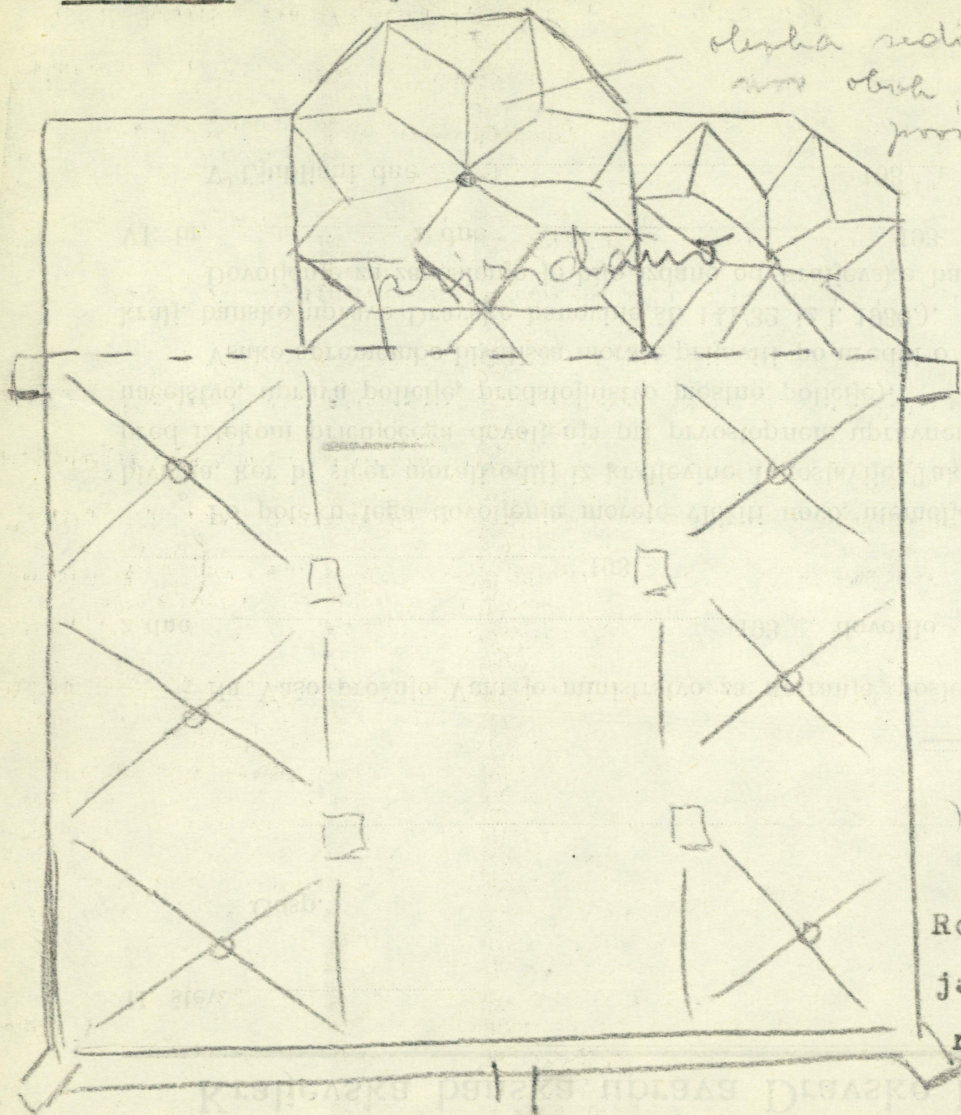

Troladijska stavba z oboki, v ladjah križni svodi s sklepniki in konzolami - iz konca 14. stol. Ladja je imela raven, lesen strop in je bila obokana kakor prezbiterij. V severni kapeli pri oltarju je slika Matere božje dobrega sveta v rokoko okviru od angelskih glav ic, obdana, z vrtnico in lilijo. Spodaj/ pokrajina, nad njo ognjen jezik, stolp ognjenega oblaka in vmes plavajoča majhna sličica M. di buon consiglio. Zelo karakteristična in dobra v koloritu. Zelo dobro ohranjena Bergantova slika.

Stele, XXIX, 30.11.24.

Ladja romasnka je imela prvotno raven strop, sedaj barčno obokan. Str. ladje imajo mnogo nižji križnat rebrast obok z okroglimi sklepniki. Prezbit. in zakristija kot str. apsida in zvonik so pozneje enotno prizidani. Obok v prezbit. podprt in nadmeščen z renes. z modeli narejenimi rebri in posnetki glavnega štukaturnega sklepnika. V prezbit. na vseh stenah freske istega mojstra ki je slikal prezbiterij v Žirovnici. pritlični pas je uničen. Glavni ima še lasto ločni pas pokrivajo slike mučeniških smrti apostolov po istih kompozicijah, kakor v Žirovnici. Na sev. steni v 1. polju ob prezbiteriju smrt sv. Petra zgoraj, spodaj sv. Janeza, napritličnem pasu sv. Filipa. Bordura ob slatvoloku je isti stilizirani oblaki kakor v Žirovnici. V drugem polju sta dve plasti, druga na drugi. Vrhnja je deloma uničena in predstavlja prizor s klečečim brezbradim človekom pred stojecim dolgobradim. Vse drugo še pokrito. Ta je mlajša od sosednjih slik. Za oltarjem pod nekdanjim glavnim oknom je

je videti več glav istega mojstra, kakor v prvem polju. Na juž. steni ja na prvem polju, od vzh. zgoraj mučeništvo sv. Andreja, pod njim mučeništvo apostola, ki ga prebadajo z mečem, v tretji vrsti (v pritličju ni nič ohranjenega) V drugem polju (ob slavlolu) zgoraj dobro ohranjeno mučeništvo sv. Jakoba, tudi srednja slika je ohranjena, a še ne očiščena, pritličje pa uničeno.

Romanski loki in rebra v str. ladajah so rumeno poslikani z delilnimi belimi in črnimi črtami, ki pa imajo krabe.

Na sev. stran. je poslikano zadnje svodno polje na vzhodu, lok, ki ga veže z glavno ladjo. V loku sta dve svetnici sv. Helena in sv. Barbara. Ob sta

delo istega mojstra kot fasada na Otoku, ter onega, ki je v Stari Fužini poslikal fasado. Sorodstvo z mojstrom iz Suhe in lopo v Bodeščan je očitno. Na oboku je v zap. polju Bog Oče, ki dva angelja držita pred njim bel prt. S Splošen tip in siti barvni, močni toni spominjajo n.pr. na Magdalenenberg (ali kako se že imenuje na Koroškem) Goriško- kranjska smer otipljiva. V juž. in sev. polju je po en angelj z napisnim trakom. Vzh. polje je bržkone uničeno. V ladji so ostanki na juž. strani nad srednjim in vzh. lokom. Vidita se dve vrsti. Nad lokom ob prezbiteriju. V vrhnjem so spodnji deli figur z draperijami. V drugem pasu se vidi ob slavlouku več majhnih glav z kodrastimi lasmi. Slikarija je l.pol.14.stol., temnordeča, rjava, izvršena na omet, nanešen na naključvano prvotno belo steno, ki prevladuje v ladji, kjer je novejši omet odpadel. Isto je nad srednjim lokom, kjer je v levem kotu del dobro ohranjenega prizora. Vidi se umazano-sinje ozadje in rumen, temnordeče zrisan portal z zidno krono. Ven prihaja kodrolas, z lilasto kapo pokrit mož z neke vrste bula, v levi, z desnim kazalcem kaže k sebi. Pred njim tri figure, srednja bradata, zamahuje z odbitim predmetom predse, zadnja je golobrađa in ima kodraste lase. Spodaj je majhen mož v jopiču do beder, ki z vso silo zamahuje s kijem proti nevidljivemu uničenemu predmetu. Na desni zaključuje sliko navpična boždura s črnim križnatim vzorcem. V oglu nad lokom pod to sliko je videti več primitivno narisanih stavb. l.pol.14.stol.

V prezbiteriju: vrhnja plast je samo v sev. vzh. polju. Vse enotna kompozicija, ki predstavlja v spodnjem na levi in desni po eno Altendorfsko

skalnato kuliso z visečim rastlinjem, v sredi množica med obema hriboma je Mojzes z rogovi na glavi, ki s palico udarja skalo, da dobi vodo. Na levi kleči brezbrada figura in steguje roke proti njemu. Čas okr. 1520. Slog širokih ploskev in dolgih linij severno renes. smeri. Vrhnji del polja pokriva naslikano poznegotsko krogovičje, v katerem se prikazuje Bog z oblo v levi, z desni pa kaže navzdol. "valiteta je razmeroma dobra. Ena najboljših severnorenes. slikarij, ki nima doslej znanega sorodstva. V starejši plasti so slike apostolov - maritirji, razdeljene po tri, druga nad drugo v enem polju. Spodaj je bil zastor. V zap. polju sev. strani je zgoraj mučenje sv. Petra, pod njim Janeza Ev., ki ga oblivajo z vrelin oljem. Pod tem je mogoče, da sta bili dve sliki, na levi je videti križ s pribitim človekom, na desni sliki, ki se nadaljuje pod ~~biše~~ konzolo je več nimbiranih glav z vtisnjenimi nimbi.

Pod novejšo sliko na desni odtod je nakljuvan omet ter plasti slik.

Na juž. steni sta na levi ohranjeni 2 sliki. Zgoraj mučenje sv. Andreja, spodaj na tleh sedečega bradača, ki ga rabelj prebada z mečem. V tretji vrsti pod to je videti vrh slike s sekiro, glave pa so vse uničene. V desnem polju je zgoraj mučeništvo sv. Jakoba ~~star.~~, spodaj je obglavljenje na tleh klečečega človeka. Pod bivšim oknom za oltarjem je dobro ohranjeno mučeništvo sv. Matevža, ki ga pred oltarjem z razpelom klečečega prebada rabelj. Zunaj cerkve, kjer se to vrši je steber z malikom Satanom, ki se lomi in malik pada dol. Prizor obstoja iz 4 figur. "ralj je zadnji na levi. Na levi zraven ob

sosednjem oknu je st ječa brezbrada figura s friziško čepico na glavi in pod njo v zeleni suknji klečeča oseba. Med sliko in pritličnim zastorom je pas stiliziranih oblakov, kakor v Žirovnici. Na sliki je več podpisov. Najstarejši 1485. Zraven več grafitov, predstavljajočih gotske cerkve. Ena z visokim zvonikom ima pripis 1516 A K je torej datirana. Druga ima bolj primorsko zunanost, tretja je velika stavba z dvema stolpoma pred fasado in nižjim prezbit

Na desni pod oltarjem sta z rotelnom narisani dve klečeči in moleči figuri, hrastov list in pripisek f.g. Utegne biti s konca 15.stol. ali zač.16.

V sev. str. ladji sta v loku sv. Barbara in sv. Helena. Na oboku v enem polju Bog oče in 2 angelja, ki držita prt pred njim. V drugem polju angelj z napisnim trakom, prav tako v tretjem in četrtem klečeča, nimbirana figura, verjetno Marija. Na sev. steni, na levi od okna je bila slika sv. Jurija na konju, ki prebada zmaja. Hranjena je bilz samo spodnji del. Na vzh. steni ob oltarju je na desni gotska archit. in pred njo klečeč vitez, molitveno dvignjene roke, ob njem napisni trak, sablo ob levem boku. Brezbrad, nerazgiban, z dolgimi lasmi. Pod kolenom je sled postrani položenega grba, ki pa je bil že prej izrezan ven. Na zunanjsčini zvonika na sev. steni je sled ogromnega sv. trištota, v koraku, obrnjenega pol na svojo desno, od kolen dolb nage nogexxxvndix Vidi se kos rumene in rdeče barve in sled drevesa, na katerega se opira. Verjetno ista roka, ki je naslikala novejšo slikarijo iz okr.1520 v prezbiteriju. V vzhodni stranici prezbiterija zunaj je ob zazidanem oknu

na vsaki strani po en klečeč svetnik, vidni so vtisnjeni nimbi. Pod oknom 2 sliki, leva skupina več figur, katerih nimbi i n blede ostanki barv so vidni. Na desni Imago pietatis podaljšan v stoječo figuro pred ozadjem z orodji trpljenja in vsakdanjih opravil. Roke ima pred trebuhom prekrižane, kakor ikone v S. Croce v Rimu. Ripada mogoče plasti v preziteriju, ker on a vladji n nima vtisnjenih nimbov.

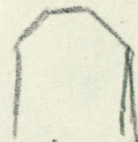
1156 imenovana cerkev

1377 patron grof Fridrik Ortenburg.

1399 Geiseler *Punk(?)* (letnica ob vhodu v cerkev).

Na fasadi na desno od glavnega vhoda so odkrili fresko sv. Krištofa. Spodnji del je na levi polovici uničen po enem baročnem vhodu, zgornji del ohranjen, vendar pa barva odrgnjena. V okviru iz debelih črt, temnordeče zelen na eni, rumenkaste in temnordeče na drugi je široka bela proga.

Vrh je pristrešen. Krištof stoji frontalno. Oblečen je v rumeno, tesno se životu prilagajočo suknjo s širokimi rokavi, z levico se opira za pas, čez ima temnordeč z zvezdami patroniran zeleno podšit plašč, z desnico se opiara na rumeno deblo z zeleno drevesno krono. Plašč je belo podšit - s kožicami t rej. Na levi rami mu sedi dete Jezus, oblečen v belo z zeleno mrežico dekorirano suknjo in rumenim in zelenim plaščem. Z desnico se opira Krištofa za lase, z levo drži napisni trak z nečitljivim napisom.

Frontalna Krištofova glava in roke so dobro risane. Lasje mu obrobljajo glavo z rumenimi osvetljenimi svedrastimi kodri, nad čelom je del las ~~XXXXXX~~ščesan, nagan čelo podobno kakor pri slikah najstarejše plasti v cerkvi v ladji. Bržkone mlado, slabotno brado pa ima zvito simetrično v več kodrov, kot Kristus na sklepniku v Ljubljani, iz 14. stol. Nobenega dvoma ni, da gre za delo najstarejše tu ohranjene vrste in sicer razmeroma dobre kvalitete. Podobna dekoracija obleke in pričeska las je bila najdena tudi znotraj.

Na oboku na vzh. koncu sev. str. ladje je odkrito sedaj vse: Na oboku je v vzh. kapi ohranjen zgornji del klečeče žene v molitvi, pred njo prav tako klečeč, moleč angelj. Mogoče Marija časti novorojeno dete. Na sklepniku je v primitivnem frontalnem pogledu izvršena glava škofa z mitro, ki je bila poslikana po mojstru fresk. Doslikal je tudi nimb, obleko in desno roko. Vsa ta slikarija je izvršena na naključvan omet. Kar je dokaz, da je gotško obokana cerkev služila pred slikarijo svojemu namenu. V juž. in sev. svodni kapi je po en angelj z napisnim trakom, oba sta sedaj nečitljiva. Vslika na polja imajo zelo sito barvno ozadje in širok rdeče belo zelen zobčast rob, na na oglih sklenjen z rombastim ali kvadratičnim brušenim kamnom.

Obleke angelov so ~~XXXXXX~~ posute z rozastim patronom. Zap. polje je sedaj popolnoma oskrito. Bordura tu oblikovana z rdeče zelenim trakom, ki ga pokrivajo rumena okrogla polja z rozetami. Središče vsake stranice je poudarjeno z okroglim lilastim služnikom, kot na S_uhi. Slika predstavlja blagoslovitev ~~Boja vidnega dopam. V sred. pred njim pa klety v nekem oplo~~

en angel in držita pred njim bel, rdeče progast prt.

Obdelava obrazov, ^{rok} ~~kon~~, oblek je frapantno sorodna oni mojstra na Suhi. Mogoče je to njegovo mladostno delo.

Lebena so poslikana s presličastim motivom, kakor pri Janezu Lj. itd.

Fritličje vsh. stene prekriva zastor pokrit z velikimi črnimi cvetovi. Nad njim razmeroma širok rdeče belo rumen pas s črnim patronom s križci v kvadratnih poljih.

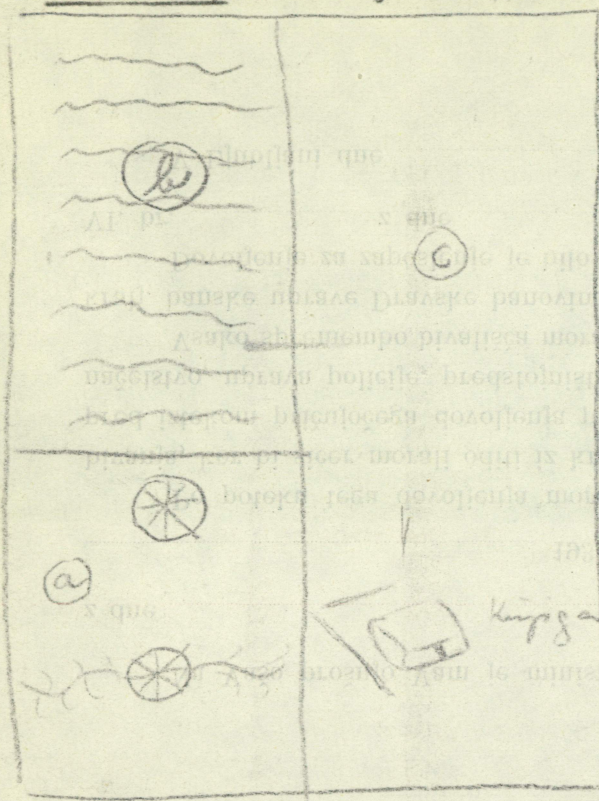
Ob altarju na desni je pred archit. klečeče figure viteza z molitveno sklenjenimi rokami in nečitljivim napisnim trakom. V desnem oglu spredaj je po strani ležeč grb s čelado in vihrajočim listovjem. Na grbu je na črnem ozadju na mojo levo se vspenjajoč bel pes(?) ali lev s precej človeškim obrazom, r rep zavija med noge navzor. Tev je verjetnejši.

V loku sta sv. Helena in sv. Barbara.

V presbiteriju ~~ker~~ ^{se je} po odstranitvi spodnjega dela novejšje freske pokazal naključvan zelo, zelo defekten omet s slikarijo, nanešen na naključvano steno. Ta omet neprekinjeno nadaljuje omet sosednjega polja. Poslikano polje se vidno deli v tri dele, več ali manj enakomeren rdeč del a., v katerega je komaj razločno zarisano kolo z gotskimi akantovimi vejami na obeh straneh.

Drugi krog je pod spodnjim robom polja b., ki predstavlja rdeče linirano belo polje z gotsko frakturnim napisom v 8 vrstah:

1.+ Umūde deum :
ne---

2.b[?]---e.n--Sal.

3.va.a.

4.m[?] bo---

5.sis fur.slo--

6.me chaberis.I---

7.iniquus.Alteriu.

8.Nec-- cūpies al--

Del c. je skoraj popolnoma uničen. Spodaj na levi se vidi nizka polica ali stopnjica z zaprto knjigo. Ostalo so odlomki nekake arhit. mogoče, da je tu bil naslikan donator, ob klečalniku, na katerega stopnjici leži zaprta knjiga. Slikano je na precej suh omet, tako

da se barva briše in se drži novejša gornja plast. Nad napisom se vidi del rdeče zelene podš, te draperije, ki v splošnem tipu spominja na sosednjo žirovniško sorodno slikarijo. Na vsak način je ta slikarija bolj na hitro narejena. Vidi se tudi sicer neke negativnosti. Tako je na sosednjem polju ob slavaloku ohranjen značilni vzorec iz stiliziranih oblakov, kakor v Žirovnici, a je njegov vrhni konec v oglu pod konzolo ob slavaloku preslikan z večbarvnim kvadratom, kakor ga poznamo iz slikarije v str. ladji.

sta *Kolirija* je pod konzolo, ki je delila pbe polji, kjer je prav tako pod novo borduro z enakim mnogobarvnim kvadratom vidna preslikana prvotna bordura iz stiliziranih oblakov. Izgleda, da je *nehov* polje dopolnil s slikarijo in pri tem prilagodil borduro starejše slikarije novi. "arsikaj govori za slikarja str. ladje, ki bi bil po tem mlajši od žirovniškega, ki bi bil dopolnil delo prav kmalu po prvotni slikariji, ker je sicer nerazumljivo, da se oba ometa tako dobro vežeta. b sedanji niši pod to slikarijo je odkrit ogel velikega okvira, ki kaže isti tip kvadrata in tudi govori za koncept, ki se ne strinja s starejšim.

Stele, LXXV, 24.4.1938, str. 27-44.

Pod streho : gl.ladja iam na obeh zunanjih straneh do temena svodov str. ladij segajoč zglajen omet. V isti višini na vsaki ~~stani~~ steni par gorbij iz stene štrlečih kamnitih konzol

Srednja ladja torej nižja, nekda sama. Obe str. pozneje v gotski dobi prizidani.

Obok sedanje zakristije, nekda z lokom zvezane kapele s str. ladjo, je precej višji od oboka ladje.

^{na} a dgl.ladjo v čelu cerkve se vidi nekako do sedanje višine čela segajoče zazidano nižje čelo prvotne cerkve.

Znotraj: str. ladji imata močno šilast rebrast križni svod, sloneč na geom. konzolah. Skle niki deloma okrogli, gladki Eden s šesterorogeljsko zvezdo, eden z gladkim ščitkom

Na sev. ladji na dveh sklepniških ščitek, na enem primitivna glava z neke vrste čelado.

Prezbiterij v oboku ovišan in enako visok z ladjo v baročni dobi. Prezbiterij ima banjo s sosvodnicami na gotski podlagi in ima na renes. konzolah sloneč obok iz štukiranih z modeli ornamentiranih reber z enim okroglim sklepnikom in nepravilnim osmerokotnim glavnim poljem.

V istem načinu, samo bogatejše je narejen obok kapele sv. Družine. Sklepnik je okrogel, drugi so markirani z angeljskimi glavicami.

Oltar barok l.pol.18.stol, predelan v 19.stol., a dosti dobri kipi.

Sev. kapela ima samo preprost križast baročni svod.

Svod v zakristiji je višji kot oni v ladji. Vidi zazidan šilast lok med obe=ma.

Rebra slone na geom. konzolah.

Glavni sklepnik je okrogel z gladkim ščitkom. Na str. sta 2 ščitki, a dve glavi in blagoslavljajoča roka. Ta prezbiterij je verjetno mlajši od glavnega, ker ima ta do str. ladij ohranjen podstrešni venec.

Proti vshodu ima ta absida zazidano majhno gotsko okno.

Zunaj sta dve apsidi tristrano zaključeni.

Na sev. je zvonik mesto apside. Zunaj ima stavba na obeh oglih fasade po enega čez ogel postavljenega opornika. Juž. str. ladja ima podstrešni kamnit zidec. okrog in okrog.

Tam kjer je znotraj lok med ladjo in zakristijo je zunaj enak opornik.

Da je zakristija, katere letnica je na portalu 1682, prizidek, se vidi iz podstrešnega venca, ki ima tale profil.

Profil podstrešnega venca prezbiterja je zopet drug.

Pri stiku zakristije in prezbiterja je jasno, da nista iz iste dobe.

Na vencu prezbiterja je sled barve. Na steni pod zazidanim vzh. oknom je je beljena freska. Vidi jo se 4 nimbi, več nerazločnih kontur in rdeča, zelena in lila rjavkasta barva.

Zvonik je bržkone istodoben s prezbitrijem.

Kjer se stika s sev. ladjo, je videti, da je prizidan in je skupno zidan. Tu je tudi opornik, enak kot o ni.

Podstrešni venec sev. ladje je enak onemu južne. Zvonik je zidan v 2 etapi. S'odnji del do višine sedanjih notranjih obokov segajoč je nekoliko širji. V njem je v pritličju ena pravokotna gotška lina.

Zgornji del opasuje z žlebom izpodrezan gotški venec, nad njim so polkrožno završene gotški line.

Streha lepa baročna.

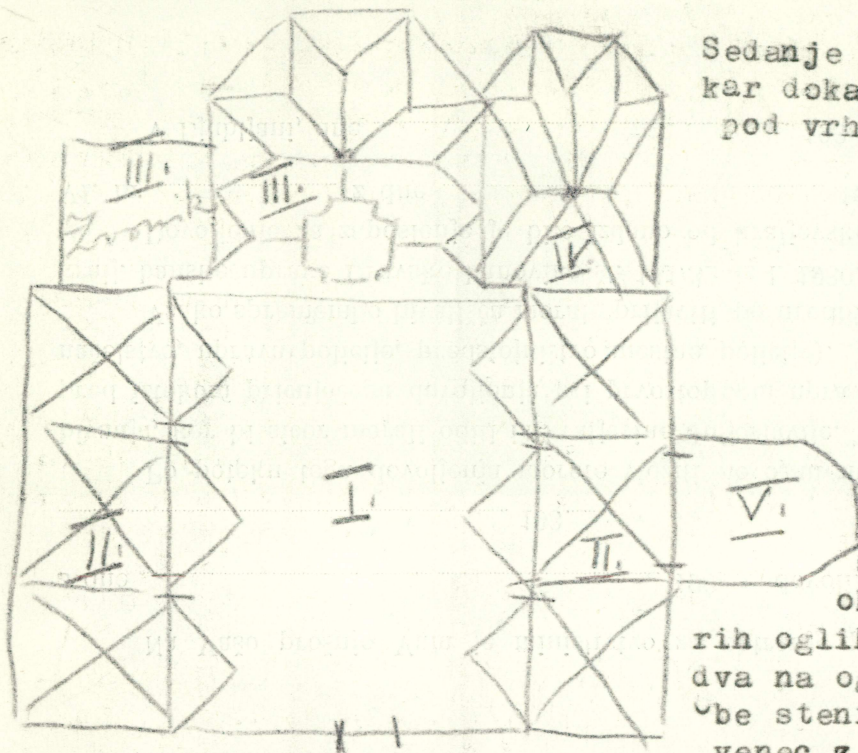
V novejšem zgornjem delu je ena lina v obliki strelne line. Ob fasadi na sev. oporniku je vsekane tale napis: Lapidē que reprobaverit aedificat es hic factus caput angvliis est in

Na slopih, ki nosijo streho nad glavnim vhodom se čita napis z baročnimi črkami. Ego sum ostium per me si quis introierit salvator hominum: 10.

Na d.: S: Andrea ora & nobis A° 1617.

Glavni portal ima kronogram: IngreDere oqVIs qVs pVIsas haC perGIs In aXeM. HaC feret aVXILIVM andreas 1722 Vota ferenti

Sedanje sleme je dobila c. v gotski dobi kar dokazuje gotске pravokotna lina prav pod vrhom.

Stele, CXV, 28.6.1930, str. 9'-14.

Triladijska ladja, str. nižji od glavne, ki ima baročen obok, str. pa križaste gotске oboke z okroglimi sklepniki. Na vseh štirih oglih prvotne stavbe oporniki. Zap. dva na oglu, vzh.dva pravokotno na steno. Vbe steni ladje imata podstrešni kamnit venec z žlebastim profilom, vzh.del s

sedanjo zakristijo (tristrani zaključek brez opornikov) za tristrani zaključek podaljšan prezbiterij brez opornikov in zvonik mesto zakristije na sev. mestu. strani. Ta vzh.del ima enostaven podstrešni venec oni pa: Vsa stavba ima pritlični venec.

Stele, CXXII, 19.6.1951, str.34.

Pfarrkirche zu Möschnach. Taufbuch seit 1640.

Das Aussenere der Kirche macht einen ausnehmend alterthümlichen und ungewöhnlichen Eindruck, das hohe und breite Kirchendach, reicht an den Seiten tief herab, der hohe Giebel der Westseite ist ohne Gliederung, eine kleine Vorhalle über

dem Thor ist späterer Zubau.

Das dreiteilige Schiff hat vier massive aus dem Quadrat ins Achteck abgefasste Pfeiler, der Länge nach durch Rundbogen verbunden. Das höhere Mittelschiff ist mit einem Tonnengewölbe mit Stichkappen überdeckt. Die Untersuchung am Mauerwerk unter dem Dach lässt die Meinung als begründet erscheinen, dass die ursprüngliche Decke flach war. Die Höhe vom Boden bis zum Scheitel der Kappen beträgt 5.6m. Die Seitenschiffe sind sehr niedrig, 3.7m und haben gotische Gewölberippen auf einfachen Consölen. Die ausspringenden Seiten - Capellen sind spätere Zutat, die Fenster modernisirt.

Das Gewölbe des kleinen Chors ist reich eigentümlich construiert Tonnengewölbe mit Kappen und durch rundlich flache Rippen in Felder getheilt, die Rippen sind durch primitive Ornamenteindrücke geziert und haben keine constructive Function, eine nicht gut verstandene decorative Anwendung gotischer Gewölberippen. Die Chorfenster sind vermauert.

Die gegenwärtige Sacristei an der Südseite des Chors, höher als das Seitenschiff, war ursprünglich der Schluss, respective Chor desselben. Ein Fenster, sowie die central Anordnung gotischer Gewölberippen ist noch vorhanden. Als man bei Verbreiterung der Treppe zur Kanzel einen Teil der Scheidewand zwischen der Sacristei und dem südlichen Seitenschiff abtrug, wurde eine Gewölberippe blossgelegt.

Unter Dach ist die Vergrößerung und Erhöhung der (westlichen) Giebelmauer ersichtlich und ist anzunehmen, dass das Mittelschiff ein eigenes Dach und die Seitenschiffe Pultdächer hatten (Fig.2.)

Slika- Fig.2. tloris cerkve.

M.F. MDZK: št.13, l.1887, str. XCVI: Über Bau - Denkmale in Krain von J. Franke.

Konserv. Vurnik berichtet, dass das Dach einer Ausbesserung bedarf. Dies soll zum Anlasse einer umfassenden Restaurierung der Kirche benutzt werden. So soll das steile und hohe Satteldach dreigeteilt, die Gewölbe des Mittelschiffes

entfernt und in die erhöhten Mauern desselben Fenster ausgebrochen werden.

MDZK: št.III.F.7, 1.1908, str.51: Tätigkeitsberichte.

Konserv. Vurnik berichtet, dass die Kirche unter Beibehaltung der Dachform mit Eternitschiefer gedeckt werden soll. Die Z.K. erklärt sich mit grauem Eternitschiefer einverstanden, da ein Wiederherstellung des schadhaften Schindeldaches aus feuerpolizeilichen Gründen ausgeschlossen ist und geeignetes Ziegelmateri-
al in der dortigen Gegend nur schwer zu beschaffen wäre.

MDZK: št.III.F.7, 1.1908, str.184: Tätigkeitsberichte.

Cerkev je bila prenarejena. Preje je bila temna, imela je starinske stebre. Sedaj je svetla, prostorna. renovljen je bil str. oltar in prižnica. Orgle je popravil Malohovski.

Zg.Danica, 1.1867, str. 268.

Leta 1394. 26. Aprila se omenjajo Mošnje (et Sancti ~~Andreae~~ in Möstnach) v Urkunden und Urkunden-Regesten zur Geschichte ~~ra~~ins im Mittelalter von dr. Georg Göth. MHVK. Juli, August 1862. str. 48.

Zunanjščina : IngreDere oqVsqVs pVIsae haC perIs In aXeM/ haC fere
aVXILIVM andreas tIbI Vota ferentI / 1779/

Na zadnji steni prezbiterija se vadijo pod beležem sledovi Kristusa /Imago pietatis/ in na levi strani 4 nimbi oseb, ki so tvorile prizor. Ob zazidanem oknu je na vsaki strani po ena stoječa oseba.

Notranjščina: Severna stranska ladja ima križna rebra s sklepnikom na sredi. Sklepnik tovari glava s kapo. V poljih odkrivajo angela itd.

Sorodstvo fresk z mojstrom na Suhi - otoški mojster. V lokih so tudi postave svetnic.

V glavni ladji so na naključvano steno slikane freske iz srede 14. stol. Ostali so le deli mučeništev. Enega bo snel Sternen.

V prven loku na jugu so zgoraj draperije stoječih oseb, spodaj pa so vidne glave. Ometali jih bodo.

V prezbitერიju so za oltarjem in na obeh straneh prizori mučenja 12 apostolov. Žirivniška šola - ali je tudi mojster isti? Prizori so komponirani v pasovih z napisi o mučitvah. Freske so slikane na naključvanem temelju s starimi freskami. Za oltarjem je mučitev Matevža, ki ga prebadajo z mečem. Vrisane cerkvice in napisi: Hic fuit / Chrisroforus / Muchoviz/ 1575 H B . - Sebastianus Lenkovitsch / adorne Crucifixum non non istn...ser. - Anno domini k 1 85. - 1616 En napis je v

glagolici. - Andre Sodar. - 1613 / Casp: Mezov. Cerkev z dvema stolpoma. Georgius. Vrisan je človek v profilu. - Z rdečilom; dve osebi fg 15. st. Nad mučeništvom je napis: Sanctus Mateus sanctam ecclesiam cat holicam sanctorum clemens . - Hic fuit Lucas Mocho.... Anno Dni 1556 - 1516 / A K. Cerkev z enim stolpom.

Mesesnel, Zapiski I, 1939 , 37

Freske so v dobrem stanju. Barve, s katerimi je mojster Vomberger dopolnil naključvane in izdolbane dele, so včasih prekričeče, posebno zelena barva na severni steni. - Na južni steni je spodaj stena ob prižnici nejasno dopolnjena in slikarsko nepravilna. Vzorno so restavrirane freske v sev. ladji, le pred donatorjem stoji ob oltarju p gipsast kip in freske zakriva. Slaba je tudi preobilna električna razsvetljava v loku. Za oltarjem je sedaj na zazidanem gotskem oknu podoba in dva kipa. - Zunaj se še poznajo nimbi na vzhodni steni. - Cerkev je poslikana zelo diskretno.

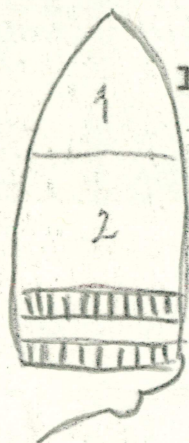
Mesesnel, Zapiski V, 1940, 54

Prvotni romanski slopi so obokani in formalno gotizirani.

Nad južno ladjo se vidijo konzole, na katerih so ležale grede za ravno streho. Oboki so baročni. Na koncu so dozidali romansko stavbo. Prezbitarij je kasnejši. Gotski oboki so bili v prezb. mnogo nižji in freske izdajajo nekdanje stene. Razvoj je viden tudi spodaj na vencu pod streho. Desno od portala je napis: S: Andrea ora / p. nobis. Ao. 1617. - Napis levo od portala 16. P.M. 17 Ego sum etc.

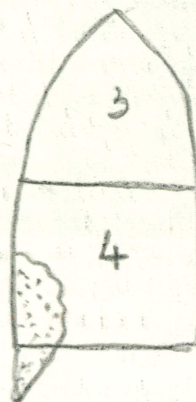
Mesesnel, Zap. I. 1939, 41.

Severna stena:

1. Križanje Petra

2 Mučenje Janeza

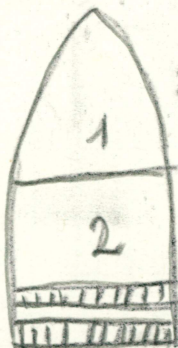

3 Kristus iz ok. 1510

4 Mojzes s palico

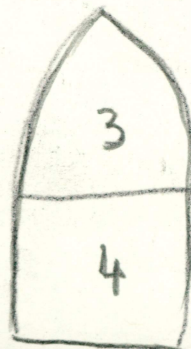
Tukaj je bil najbrž tabernakelj

Južna stena:

1 Križanje Andreja

2 Matevž preboden z mečem

3 Obglavljenje Jakoba star.

4 Obglavljenje Pavla

Vzhodna stena prezbiteterija zunaj pod oknom. Pobeljena freska. Po mojem spomenu Imago pietatis. Vendar sedaj vse kaže, da ni. Levo precej nizko je vtisnjen nimb svetniške glave, desno v isti višini se razloči rudečkasta roka, ki nekaj drži. Nič ni mogoče sklepati.

Freska v str. (sev.) ladji: rebro ima presličast motiv kot na Bregu in pri sv. Janezu v Bohinju. Angelj z napisnim trakom v severni obočni kapi po tipu obraza in drugim najbolj med vsemi spominja na Suškega mojstra. Sicer pa najbližje Otoku.

Za oltarjem na vzh. zaključni steni več grafitov: 1613 Casp. Mezov
Risba dvostolpne cerkve v obrisni skici od juga.

En manjši glagolski zapis: Hic fuit Lucas Macho... Anno Dñi 155(3?)
1516 ob skici cerkve s stolpom ob juž. strani: Sabastianus Jenkhovitsch. Bežni risbe z rudečilom 2 klečečih molečih figur, zraven gotsko kurzivne črke f g in hrastov list.

Pod tema figurama še ena precej nerazločna frontalna glava.

Zanimiv primer gotске risbe. Na oporniku levo od glavnega vhoda napis 16P M¹⁷
Ego sum ostium per me si quis intrierit salvabitur Ioan. 10
Na desni: S: Andrea ora pro nobis Ao 1617

Stele, XIVA, 1958, 8-9